

(สำเนา)

เลขรับ ๒/๒๕๕๔ วันที่ ๑๖ ธ.ค. ๒๕๕๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๖๔๙

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวม ๓ ฉบับ ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวม ๓ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

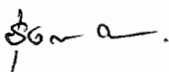
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

วิทยากรเชี่ยวชาญ

กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ท. ทาน

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

เหตุผล

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทย
ประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการ
การประกอบโรคศิลปะ ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมี
คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่
ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์
รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับ
จำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์
มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ให้บุคคล
มีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม
จึงสมควรแยกการกำกับดูแล และการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะและ
คณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง
“สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและ
ควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและควบคุมมิให้มีการแสวงหา
ประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน
จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามความรู้หรือตำราทางการแพทย์แผนไทย ที่ถ่ายทอดและพัฒนาสืบต่อกันมา หรือตามการศึกษาจากสถานศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง

“วิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยอาศัยการบูรณาการความรู้วิชาชีพการแพทย์แผนไทยกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ตามการศึกษาจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อการวินิจฉัยและการบำบัดโรคตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของสภาการแพทย์แผนไทย

“เวชกรรมไทย” หมายความว่า การตรวจ การวินิจฉัย การบำบัดและการป้องกันโรค การส่งเสริมและการฟื้นฟูสุขภาพด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

“เภสัชกรรมไทย” หมายความว่า การกระทำในการเตรียมยา การผลิตยา การประดิษฐ์ยา การเลือกสรรยา การควบคุมและการประกันคุณภาพยา การปรุงยา และการจ่ายยาตามใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และการจัดจำหน่ายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

“การผดุงครรภ์ไทย” หมายความว่า การตรวจ การบำบัด การแนะนำ และการส่งเสริมสุขภาพหญิงมีครรภ์ การป้องกันความผิดปกติในระยะตั้งครรภ์และระยะคลอด การทำคลอด การดูแลและส่งเสริมสุขภาพมารดาและทารกในระยะหลังคลอด ทั้งนี้ ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

“การนวดไทย” หมายความว่า การตรวจประเมิน การวินิจฉัย การบำบัด การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสุขภาพ ด้วยวิธีการกด การคลึง การบีบ การจับ การดัด การดึง การประคบ การอบ หรือวิธีการอื่นใดตามศิลปะการนวดไทย หรือการใช้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยยา ทั้งนี้ด้วยกรรมวิธีการแพทย์แผนไทย

“การแพทย์พื้นบ้านไทย” หมายความว่า การดูแลรักษาสุขภาพโดยใช้ความรู้ที่สืบทอดกันมาในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับความคิด ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม และทรัพยากรของท้องถิ่นนั้นๆ

“ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียน และรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสภาการแพทย์แผนไทย

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสภาการแพทย์แผนไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสภาการแพทย์แผนไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ แบ่งเป็น ๒ วิชาชีพ ดังนี้

(๑) วิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ ประเภทเวชกรรมไทย เกษัชกรรมไทย การฝังเข็มไทย การนวดไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย หรือการแพทย์แผนไทยประเภทอื่นตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของสภาการแพทย์แผนไทย

(๒) วิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

มาตรา ๕ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงการประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือผู้แทนคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ให้หมายความถึง การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวง ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑ สภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๗ ให้มีสภาการแพทย์แผนไทยเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ สภาการแพทย์แผนไทย มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๓) ควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๔) ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้การศึกษแก่ประชาชนและองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๕) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๖) ส่งเสริมความสามัคคีและผดุงเกียรติของสมาชิก

(๗) ผดุงไว้ซึ่งสิทธิ และความเป็นธรรมให้แก่สมาชิก

(๘) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของประเทศไทย

มาตรา ๙ สภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) ออกคำสั่งตามมาตรา ๔๓ วรรคสี่

(๓) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสถาบันต่าง ๆ

(๔) รับรองหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในสาขาต่างๆ ของวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสถาบันที่ทำการ ฝึกอบรมดังกล่าว

(๕) รับรองวิทยฐานะของสถาบันที่ทำการฝึกอบรมใน (๔)

(๖) ออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์ แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขาต่างๆ และออกหนังสือแสดงวุฒิอื่นๆ ใน วิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(๗) จัดทำแผนการดำเนินงานและรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อ สภานายกพิเศษอย่างน้อยปีละครั้ง

(๘) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๙) บริหารกิจการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ สภาการแพทย์แผนไทยอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

(๒) ค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ผลประโยชน์ที่ได้จากการจัดการทรัพย์สินและกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

ที่กำหนดในมาตรา ๘

(๔) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่สภาการแพทย์แผนไทย

(๕) ดอกผลของเงินและทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์ แผนไทย และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

สมาชิก

มาตรา ๑๒ สมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ ต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) เป็นผู้มีความรู้ในวิชาชีพตามมาตรา ๑๓

(๓) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสียหายซึ่งคณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความ เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๔) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่า อาจจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือไม่เป็นโรคที่กำหนดไว้ใน ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในแต่ละวิชาชีพ ต้องมีความรู้ในวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(ก) ได้รับการฝึกอบรมจากสถาบันหรือสถานพยาบาลที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง โดยมีผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งได้รับอนุญาตให้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ให้การอบรมและต้องสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ข) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยจากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ค) เป็นผู้ที่ส่วนราชการรับรองความรู้การแพทย์พื้นบ้านไทย โดยผ่านการประเมินตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย หรือ

(ง) ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์จากสถาบันการศึกษาที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองและต้องสอบความรู้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๔ สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกมีดังต่อไปนี้

(๑) ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ขอหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขาต่าง ๆ หรือขอหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยปฏิบัติตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วยการนั้น

(๒) แสดงความเห็นเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ส่งไปยังคณะกรรมการเพื่อพิจารณา และในกรณีที่สมาชิกร่วมกันตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่อง

(๓) เลือก รับเลือก หรือรับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

(๔) ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒ (๑) หรือ (๒) หรือ (๕)
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ เพราะเห็นว่าเป็นผู้นำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพตามมาตรา ๑๒ (๓) หรือ (๔)

หมวด ๓

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๖ ให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย

(๑) กรรมการโดยตำแหน่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(๒) กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสถาบันการศึกษา ประกอบด้วย

(ก) คณบดีสาขาการแพทย์แผนไทยหรือหัวหน้าภาควิชาการแพทย์แผนไทยหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในทำนองเดียวกันในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้จัดตั้งและสภาการแพทย์ไทยรับรองแห่งละหนึ่งคน ถ้าเกินสามคนให้เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(ข) คณบดีสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือหัวหน้าภาควิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นในทำนองเดียวกันในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้จัดตั้งและสภาการแพทย์ไทยรับรองแห่งละหนึ่งคน ถ้าเกินสามคนให้เลือกกันเองให้เหลือจำนวนสามคน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทยแต่งตั้ง ประกอบด้วย

(ก) ผู้แทนสมาคมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนหัวหน้าสถาบันหรือหัวหน้าสถานพยาบาลที่จัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรองจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนกลุ่มหมอพื้นบ้านประจำจังหวัดจำนวนหนึ่งคน

(ข) ผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกจำนวนสามคน

(๔) กรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจำนวนเท่ากับ (๑) (๒) และ (๓) รวมกันในขณะเลือกตั้งแต่ละคราว

การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๔) ให้มีผู้ประกอบวิชาชีพจากทุกวิชาชีพ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของสภาการแพทย์แผนไทยโดยได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๑๗ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้ และให้มีอำนาจถอดถอนที่ปรึกษาด้วย

ให้ที่ปรึกษาดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔)

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการเลือกกรรมการภายในสามสิบวันนับจากวันเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) เพื่อดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ตำแหน่งละหนึ่งคน

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประธานสัมพันธ์ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน และอาจเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งอื่นได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจถอดถอนเลขาธิการ รองเลขาธิการ ประธานสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสองออกจากตำแหน่งได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง และอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง ดำรงตำแหน่งตามวาระของกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔)

เมื่อผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาการแพทย์แผนไทยพ้นจากหน้าที่ ให้เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประธานสัมพันธ์ เหรัญญิก และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามวรรคสอง พ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๑๙ การเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) การแต่งตั้งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๗ การเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘ และการเลื่อนหรือการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๓ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๐ กรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) ต้องเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
- (๒) เคยถูกศาลสั่งให้เป็นบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๒๑ กรรมการตามมาตรา ๑๖ (๒) (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับเลือกหรือได้รับเลือกตั้งใหม่ได้ แล้วแต่กรณี แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการ
เลือกตั้งกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๒๒ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๒) (๓) ให้นำ
มาตรา ๑๕ (๑) หรือ (๒) หรือ (๔) มาบังคับใช้โดยอนุโลม

การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) ให้นำมาตรา ๑๕ และ
มาตรา ๒๐ มาบังคับใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๒) วางลงไม่เกินหนึ่งในสาม
ของจำนวนกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๒) ก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนผู้ที่ได้รับคะแนน
จากการเลือกกันเองในลำดับถัดไปขึ้นเป็นกรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่ง
กรรมการนั้นว่างลง

เมื่อตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) วางลงไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวน
กรรมการดังกล่าวทั้งหมดก่อนครบวาระ ให้คณะกรรมการเลื่อนสมาชิกผู้มีคุณสมบัติตาม
มาตรา ๒๐ และได้รับคะแนนจากการเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) ในลำดับถัดไปขึ้นเป็น
กรรมการแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการนั้นว่างลง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองว่างลงรวมกันเกินหนึ่งใน
สามของจำนวนกรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นเป็น
กรรมการแทนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่จำนวนกรรมการดังกล่าวได้ว่างลงเกินหนึ่งในสาม

ในกรณีไม่มีผู้ได้รับการเลื่อนขึ้นเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง
หรือมีแต่ยังไม่ครบตามจำนวนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลง ให้นำความในวรรคสามมาใช้บังคับโดย
อนุโลม

ถ้าวาระของกรรมการตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสองเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน ไม่ต้อง
เลื่อนหรือเลือกตั้งกรรมการแทน

ให้ผู้ซึ่งเป็นกรรมการแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการ
ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และ
อำนาจหน้าที่ที่กำหนดในมาตรา ๘ และมาตรา ๙ รวมทั้งการบริหารเงินรายได้ตามมาตรา ๑๐

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะอนุกรรมการอื่น เพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทย

(๓) กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยว่าด้วย

(ก) การเป็นสมาชิก

(ข) การกำหนดโรคตามมาตรา ๑๒ (๕)

(ค) การกำหนดค่าขึ้นทะเบียนสมาชิก ค่าบำรุง และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้

(ง) การเลือก การเลือกตั้งกรรมการ การเลื่อนผู้มีคุณสมบัติขึ้นเป็นกรรมการแทน การแต่งตั้งที่ปรึกษา และการเลือกกรรมการเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๘

(จ) การประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ และคณะที่ปรึกษา

(ฉ) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๗

(ช) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๘ วรรค

สอง

(ซ) คุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ตามมาตรา ๓๓

(ฅ) แบบและประเภทใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขึ้นทะเบียนการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต

(ณ) หลักเกณฑ์การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขาต่างๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่นในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(น) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการฝึกหัดหรือฝึกอบรมของนักเรียนนักศึกษาหรือผู้รับการฝึกอบรมตามมาตรา ๒๙ (๓)

(ด) หลักเกณฑ์การพักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต

(จ) จรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฉ) การจัดตั้ง การดำเนินการ และการเลิกสถาบันที่ทำการฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญการในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

(ช) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการสอบความรู้หรือการประเมินตามมาตรา ๓๓

(ซ) หลักเกณฑ์การสืบสวนหรือสอบสวนในกรณีที่มีการกล่าวหา หรือการกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ฅ) ข้อจำกัดและเงื่อนไขในการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(ต) เรื่องอื่น ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์หรืออยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสำคัญในการช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์เพื่อให้สามารถดูแลตนเองได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๕ นายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เภรณูญิก ที่ปรึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่น มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) นายกสภาการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่

(ก) บริหารและดำเนินกิจการของสภาการแพทย์แผนไทย ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามมติของคณะกรรมการ

(ข) เป็นผู้แทนสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการต่าง ๆ

(ค) เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการ

นายกสภาการแพทย์แผนไทยอาจมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการอื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามที่เห็นสมควร

(๒) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่ง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อนายกสภาการแพทย์แผนไทยไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) อุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่สอง เป็นผู้ช่วยนายกสภาการแพทย์แผนไทยในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทยตามที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนนายกสภาการแพทย์แผนไทยเมื่อทั้งนายกสภาการแพทย์แผนไทยและอุปนายกสภาการแพทย์แผนไทยคนที่หนึ่งไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๔) เลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่

(ก) ควบคุม บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สภาการแพทย์แผนไทย ทุกระดับ

(ข) ควบคุม รับผิดชอบในงานธุรการทั่วไปของสภาการแพทย์แผนไทย

(ค) รับผิดชอบในการดูแลรักษาทะเบียนสมาชิก ทะเบียนผู้ประกอบการวิชาชีพ การแพทย์แผนไทยและทะเบียนอื่น ๆ ของสภาการแพทย์แผนไทย

(ง) ควบคุมดูแลทรัพย์สินของสภาการแพทย์แผนไทย

(จ) เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

(๕) รองเลขาธิการ เป็นผู้ช่วยเลขาธิการในกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการตามที่เลขาธิการมอบหมาย และเป็นผู้ทำการแทนเลขาธิการเมื่อเลขาธิการไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

(๖) ประชาสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ แนะนำ และเผยแพร่กิจการของสภากาการแพทย์แผนไทยแก่ประชาชนและองค์กรอื่น

(๗) เภรัญญิก มีอำนาจหน้าที่ควบคุม ดูแล รับผิดชอบการบัญชี การเงิน และการงบประมาณของสภากาการแพทย์แผนไทย

(๘) ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาตามมาตรา ๑๗ มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๙) ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๔

การดำเนินการของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ในการลงคะแนนกรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งเสียงถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มติของที่ประชุมในกรณีให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๕ (๔) ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การประชุมคณะที่ปรึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับสภากาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๗ สภานายกพิเศษจะเข้าฟังการประชุมและชี้แจงแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภากาการแพทย์แผนไทยในเรื่องใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๘ มติของที่ประชุมคณะกรรมการในเรื่องดังต่อไปนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษก่อน จึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้

(๑) การออกข้อบังคับ

(๒) แผนงบประมาณของสภากาการแพทย์แผนไทย

(๓) การให้สมาชิกพ้นจากสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๕ (๔)

(๔) การวินิจฉัยชี้ขาดให้พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๓
วรรคสาม (๔) หรือ (๕)

ให้นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอมติตามวรรคหนึ่งต่อสภานายกพิเศษโดยไม่
ชักช้า สภานายกพิเศษอาจมีคำสั่งยับยั้งมตินั้นได้ ในกรณีที่มีได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๑) ภายใน
สามสิบวันหรือมิได้ยับยั้งมติตามวรรคหนึ่ง (๒) (๓) หรือ (๔) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติ
ที่นายกสภาการแพทย์แผนไทยเสนอ ให้ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบมตินั้น

ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติใด ให้คณะกรรมการประชุมพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมนั้นถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่า
สองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ในขณะนั้น ก็ให้ดำเนินการตามมตินั้นได้

หมวด ๕

การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
ทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนมีสิทธิเป็น
ผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว เว้นแต่ในกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่กระทำต่อตนเอง

(๒) การช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ตามกฎหมาย ตามหลักมนุษยธรรม หรือ
ตามธรรมจรรยา โดยมีได้รับประโยชน์ตอบแทน

(๓) นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งทำการฝึกหัดหรือฝึกอบรมใน
ความควบคุมของสถาบันการศึกษาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของรัฐหรือ
ที่ได้รับอนุญาตจากทางราชการให้จัดตั้งสถาบันทางการแพทย์ของรัฐ หรือสถาบันการศึกษา หรือ
สถาบันทางการแพทย์อื่นที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง ภายใต้ความควบคุมของเจ้าหน้าที่
ผู้ฝึกหัดหรือผู้ให้การฝึกอบรมซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือผู้ประกอบโรค
ศิลปะ หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และการสาธารณสุข
อื่น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

(๔) บุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดองค์การ
บริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอื่น
ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือสภาอากาศไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพ
เวชกรรม ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) บุคคลซึ่งปฏิบัติงานในสถานพยาบาล ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล กระทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในความควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๖) การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยของที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญของทางราชการ ทั้งนี้ โดยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้รับปริญญา ประกาศนียบัตร หนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ใช้คำหรือข้อความด้วยอักษรไทยหรืออักษรต่างประเทศว่าการแพทย์แผนไทย การแพทย์แผนไทยประยุกต์ หมอแผนไทย หมอแผนไทยประยุกต์ แพทย์แผนไทย แพทย์แผนไทยประยุกต์ นักการแพทย์แผนไทย หรือใช้อักษรย่อของคำดังกล่าวทั้งภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ หรือใช้คำแสดงวุฒิการศึกษาทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือใช้อักษรย่อของวุฒิดังกล่าวประกอบกับชื่อหรือชื่อสกุลของตนหรือใช้คำหรือข้อความอื่นใดที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้รวมถึงการใช้ จ้าง วานหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขาต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้นั้นเป็นผู้ได้รับหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขานั้นๆ จากสภาการแพทย์แผนไทย หรือที่สภาการแพทย์แผนไทยรับรอง หรือเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๒ การขึ้นทะเบียน การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์สาขาต่าง ๆ และหนังสือแสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๓ ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตต้องเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย โดยมีคุณสมบัติและต้องผ่านการสอบความรู้ตามมาตรา ๑๓

เมื่อสมาชิกภาพของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยผู้ใดสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๕ ให้ใบอนุญาตของผู้นั้นสิ้นสุดลง

ให้ผู้ซึ่งสมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๕ (๓) และ (๔) ส่งคืนใบอนุญาตต่อเลขาธิการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบการสิ้นสุดสมาชิกภาพ

มาตรา ๓๔ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยต้องประกอบวิชาชีพภายใต้ บังคับแห่งข้อจำกัดและเงื่อนไขและต้องรักษาจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทยตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

มาตรา ๓๕ บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายเพราะการประพฤติดิตตามมาตรา ๓๔ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มีสิทธิกล่าวหาผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยผู้นั้น ก่อให้เกิดความเสียหายนั้น โดยทำคำกล่าวหาเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

บุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยว่าประพฤติดิตตาม มาตรา ๓๔ โดยทำคำกล่าวโทษเป็นหนังสือยื่นต่อสภาการแพทย์แผนไทย

กรรมการมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยว่าประพฤติดิตตาม มาตรา ๓๔ โดยแจ้งเรื่องต่อสภาการแพทย์แผนไทย

สิทธิการกล่าวหาตามวรรคหนึ่งหรือสิทธิการกล่าวโทษตามวรรคสองหรือวรรคสาม สิ้นสุดลงเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้ได้รับความเสียหายหรือผู้กล่าวโทษรู้เรื่องการประพฤติดิตตาม มาตรา ๓๔ และรู้ตัวผู้ประพฤติดิต ทั้งนี้ ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่มีการประพฤติดิตตามมาตรา ๓๔

การถอนเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษที่ได้ยื่นหรือแจ้งไว้แล้วนั้น ไม่เป็นเหตุ ให้ระงับการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๖ เมื่อสภาการแพทย์แผนไทยได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ ตามมาตรา ๓๕ หรือในกรณีที่คณะกรรมการมีมติว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการพิจารณา เกี่ยวกับการประพฤติดิตตามมาตรา ๓๔ ของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ให้เลขาธิการ เสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผน ไทยโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการ ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยจากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการ มีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องที่ได้รับตามมาตรา ๓๖ แล้วทำรายงานพร้อมทั้งความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพ การแพทย์แผนไทยเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการ กำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธาน อนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแจ้งให้คณะกรรมการทราบ

ก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการ ออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานและความเห็นของคณะอนุกรรมการ จรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณารายงาน และความเห็นดังกล่าวแล้วมีมติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สืบสวน หาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

(๒) ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหา หรือข้อกล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

(๓) ให้ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษในกรณี que เห็นว่าข้อกล่าวหาหรือข้อ กล่าวโทษนั้นไม่มีมูล

มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนจากสมาชิก ประกอบด้วย ประธานคนหนึ่ง และอนุกรรมการมีจำนวนรวมกันไม่น้อยกว่าสามคน โดยมีอำนาจ หน้าที่ที่สอบสวนสรุปผลการสอบสวนและเสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อ คณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสอบสวนเกินกว่าหนึ่งคณะก็ได้

ให้คณะอนุกรรมการสอบสวนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในวรรคหนึ่งให้ แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนแจ้งให้คณะกรรมการทราบก่อน ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ในการนี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการออกได้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลา

มาตรา ๔๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการ ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและของคณะอนุกรรมการสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและอนุกรรมการสอบสวน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจออกหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาให้ ถ้อยคำ หรือมีหนังสือแจ้งให้บุคคลใด ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือ การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าวและต้องระบุด้วยว่าจะให้มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสาร หรือวัตถุในเรื่องใด

มาตรา ๔๑ ให้ประธานอนุกรรมการสอบสวนมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องที่กล่าวหาหรือกล่าวโทษให้ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษทราบไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มทำการสอบสวน

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใด ๆ มาแสดงต่อคณะอนุกรรมการสอบสวน

คำชี้แจงหรือพยานหลักฐานให้ยื่นต่อประธานอนุกรรมการสอบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากประธานอนุกรรมการสอบสวน หรือภายในกำหนดเวลาที่คณะอนุกรรมการสอบสวนจะขยายให้

มาตรา ๔๒ เมื่อคณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นและต้องไม่เกินกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๙ วรรคสาม เพื่อให้คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๓ เมื่อคณะกรรมการได้รับสำนวนการสอบสวนและความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวนแล้ว ให้คณะกรรมการพิจารณาสำนวนการสอบสวนและความคิดเห็นดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำนวนการสอบสวนและความคิดเห็นของคณะอนุกรรมการสอบสวน

คณะกรรมการอาจให้คณะอนุกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนวินิจฉัยชี้ขาดก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๔๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คณะกรรมการมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- (๑) ยกข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษ
- (๒) ว่ากล่าวตักเตือน
- (๓) ภาคทัณฑ์
- (๔) พักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามความเห็นสมควรแต่ไม่เกินสองปี
- (๕) เพิกถอนใบอนุญาต

ภายใต้บังคับมาตรา ๒๘ คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการตามมาตรา นี้ให้ทำเป็นคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๔ ให้เลขาธิการแจ้งคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยตามมาตรา ๔๓ ไปยังผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวโทษเพื่อทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ มีคำสั่งดังกล่าว และให้บันทึกข้อความตามคำสั่งนั้นไว้ในทะเบียนผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยพร้อมทั้งแจ้งผลการวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้กล่าวหาหรือผู้กล่าวโทษทราบด้วย

มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือแสดงด้วยวิธีใด ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีสิทธิประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยนับแต่วันที่ทราบคำสั่งสภาการแพทย์แผนไทยที่สั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๔๖ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตให้ถือว่ามิได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้นับแต่วันที่คณะกรรมการสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น และหากกระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๕ และถูกศาลพิพากษาลงโทษตามมาตรา ๕๔ โดยคดีถึงที่สุดแล้ว ให้คณะกรรมการสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

มาตรา ๔๗ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นสองปีนับแต่วันที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต แต่เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและปฏิเสธการออกใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นคำขอรับใบอนุญาตได้อีกต่อเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาตเป็นครั้งที่สอง ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีตามมาตรา ๕๑ ถ้ารัฐมนตรีมีความเห็นยืนตามความเห็นของคณะกรรมการ ผู้นั้นเป็นอันหมดสิทธิขอรับใบอนุญาตอีกต่อไป

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับที่จะยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หมวด ๖

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๔๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ทำการของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า จะมีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินการกระทำ

ผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ประกอบกับกรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้ เอกสารหรือวัตถุดังกล่าวจะถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากเดิม

(๓) ยึดหรืออายัดเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่อาจใช้เป็นหลักฐานในการดำเนินคดี การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗ การอุทธรณ์

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาต ให้แก่ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย หรือปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ประกอบ วิชาชีพการแพทย์แผนไทยที่ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา ๔๗ ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์เป็น หนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่รับขึ้นทะเบียนและออก ใบอนุญาต หรือปฏิเสธการออกใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือ ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบ คำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือคำสั่ง เพิกถอนใบอนุญาต

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๕๓ หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคสาม หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ ตามที่เรียกหรือแจ้งให้ส่งตามมาตรา ๔๐ โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๙ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตให้เป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ ผู้ใดได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะและใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ ในระยะเริ่มแรกที่ยังมิได้เลือกตั้งสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยเป็น
กรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) ให้คณะกรรมการประกอบด้วย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นนายก
สภาการแพทย์แผนไทยโดยตำแหน่งและกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) เป็นกรรมการ
การได้มาซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๔) ในวาระแรกให้มีสัดส่วนระหว่าง
กรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยสองส่วนและกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หนึ่ง
ส่วนและจะต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๖ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)
ทำหน้าที่เลขาธิการ รองเลขาธิการ และเหรัญญิก ตำแหน่งละหนึ่งคน ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการ
แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง

มาตรา ๖๒ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศ
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามกฎหมาย
ว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาขาการแพทย์แผนไทย และสาขาการแพทย์
แผนไทยประยุกต์มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ หากผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพหรือข้อจำกัดและ
เงื่อนไขในการประกอบโรคศิลปะ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
สาขาการแพทย์แผนไทย และสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ซึ่งได้กระทำก่อนวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าการดำเนินการดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
และการดำเนินงานต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๔ คำขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะและ
คำขอแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อความที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ซึ่งได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติการประกอบ
โรคศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ถ้าคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ คณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์
แผนไทย คณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรค
ศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมิได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นคำขอที่ได้
ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ถ้าคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะ คณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์
แผนไทย คณะกรรมการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัติการประกอบโรค
ศิลปะ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับคำขอดังกล่าวแล้ว การดำเนินการ
เกี่ยวกับคำขอดังกล่าวให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ
พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไปจนกว่าจะถึงที่สุด

อัตราค่าธรรมเนียมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๑)	ค่าขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๓,๐๐๐ บาท
(๒)	ค่าต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๓)	ค่าแก้ไขหรือเพิ่มเติมทะเบียนและใบอนุญาต ยกเว้นกรณีการแก้ไขสถานที่อยู่	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๔)	ค่าหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ การแพทย์แผนไทยและหนังสือรับรองอย่างอื่น	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
(๕)	ค่าสอบความรู้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาต เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย	ฉบับละ	๒,๐๐๐ บาท
(๖)	ค่าหนังสืออนุมัติหรือวุฒิบัตรแสดงความรู้ความชำนาญใน วิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาการแพทย์แผนไทยประยุกต์	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๗)	ค่าใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๓๐๐ บาท
(๘)	ค่าแปลใบอนุญาตของผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เป็นภาษาต่างประเทศ	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๙)	ค่าค่าธรรมเนียมต่าง ๆ	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีมีมติเสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร จึงได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... ตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทย ประยุกต์อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ซึ่งมีคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบโรคศิลปะสาขาต่าง ๆ และมีคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำหน้าที่ควบคุมการประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ รวมทั้งจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งในปัจจุบันวิทยาการและเทคโนโลยีทางการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ในประเทศไทยได้เจริญก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก ประกอบกับจำนวนผู้ประกอบโรคศิลปะในสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเพื่อให้อสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ให้บุคคลมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม จึงสมควรแยกการกำกับดูแลและการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ออกจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประกอบโรคศิลปะและคณะกรรมการวิชาชีพสาขาการแพทย์แผนไทยและสาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ โดยจัดตั้ง “สภาการแพทย์แผนไทย” ขึ้น เพื่อส่งเสริมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย กำหนดและควบคุมมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และควบคุมมิให้มีการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากบุคคลซึ่งไม่มีความรู้อันก่อให้เกิดภัยและความเสียหายแก่ประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. .... มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๒.๑ กำหนดบทนิยามคำว่า “การประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” “วิชาชีพการแพทย์แผนไทย” “วิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์” “เวชกรรมไทย” “เภสัชกรรมไทย” “การผดุงครรภ์ไทย” “การนวดไทย” “การแพทย์พื้นบ้านไทย” “ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย” และ “ใบอนุญาต”

๒.๒ กำหนดให้มีสภาการแพทย์แผนไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา การพัฒนา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ควบคุม กำกับ ดูแล และกำหนดมาตรฐานการให้บริการ ตลอดจนช่วยเหลือและแนะนำแก่ประชาชน

และองค์กรอื่น รวมถึงให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับงานการแพทย์แผนไทยและการแพทย์แผนไทยประยุกต์ และกำหนดให้สภาการแพทย์แผนไทยมีอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียน ออกใบอนุญาต รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิปัตร ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ของสถาบันต่าง ๆ ตลอดจนบริหารจัดการใด ๆ ตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ รวมทั้งแหล่งที่มาของรายได้ของสภาการแพทย์แผนไทย (หมวด ๑ สภาการแพทย์แผนไทย)

๒.๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย ความรู้ในวิชาชีพของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ในแต่ละวิชาชีพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทย (หมวด ๒ สมาชิก)

๒.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ประกอบด้วย กรรมการ โดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรรมการซึ่งเป็นผู้แทนสถาบันการศึกษา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสถานายกพิเศษแห่งสภาการแพทย์แผนไทยแต่งตั้ง และกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการสภาการแพทย์แผนไทยตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาการแพทย์แผนไทย ออกข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทยในเรื่องต่าง ๆ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกสภาการแพทย์แผนไทย อุปนายก เลขาธิการ รองเลขาธิการ ประชาสัมพันธ์ เทรย์ญิก ที่ปรึกษาและผู้ดำรงตำแหน่งอื่น (หมวด ๓ คณะกรรมการ)

๒.๕ กำหนดองค์ประชุมและการลงมติของคณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทย ตลอดจนการประชุมของคณะอนุกรรมการและคณะที่ปรึกษา (หมวด ๔ การดำเนินการของ คณะกรรมการ)

๒.๖ กำหนดวิธีการควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ได้แก่ การห้าม ผู้ที่มีได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยทำการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย เว้นแต่ กรณีที่เป็นไปตามข้อยกเว้นตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนด การห้ามผู้ที่ไม่ได้รับปริญญาหรือ วุฒิปัตรในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตน เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ หรือมีความรู้ความชำนาญในวิชาชีพ กำหนดให้การขึ้นทะเบียน การออก ใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกหนังสืออนุมัติหรือวุฒิปัตรและหนังสือ แสดงวุฒิอื่น ๆ ในวิชาชีพการแพทย์แผนไทยเป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย กำหนด คุณสมบัติของผู้ขอขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย และ กำหนดให้คณะกรรมการสภาการแพทย์แผนไทยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจรรยาบรรณแห่งการ ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย มีอำนาจหน้าที่สืบสวนหาข้อเท็จจริงในเรื่องการกล่าวหาหรือการ กล่าวโทษ แล้วทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณา รวมถึงการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการสอบสวน มีอำนาจหน้าที่สอบสวน สรุปผลการสอบสวน และเสนอสำนวนพร้อมทั้ง ความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยชี้ขาด (หมวด ๕ การควบคุมการประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทย)

๒.๗ กำหนดอำนาจหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (หมวด ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่)

๒.๘ กำหนดให้ผู้ขอเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนและออกใบอนุญาตต่อรัฐมนตรี และกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี โดยกำหนดให้หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์เป็นไปตามข้อบังคับสภาการแพทย์แผนไทย (หมวด ๗ การอุทธรณ์)

๒.๙ กำหนดบทกำหนดโทษสำหรับกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย (หมวด ๘ บทกำหนดโทษ)

๒.๑๐ กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนไทย สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาการแพทย์แผนไทยตามพระราชบัญญัตินี้ และหากใบอนุญาตนั้นยังคงใช้ได้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยหรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งบทเฉพาะกาลอื่นที่จำเป็น

๒.๑๑ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยท้ายพระราชบัญญัติ
